

Novinky z oblasti Corporate Compliance
a korporátní odpovědnosti v České republice

www.roedl.com/cz



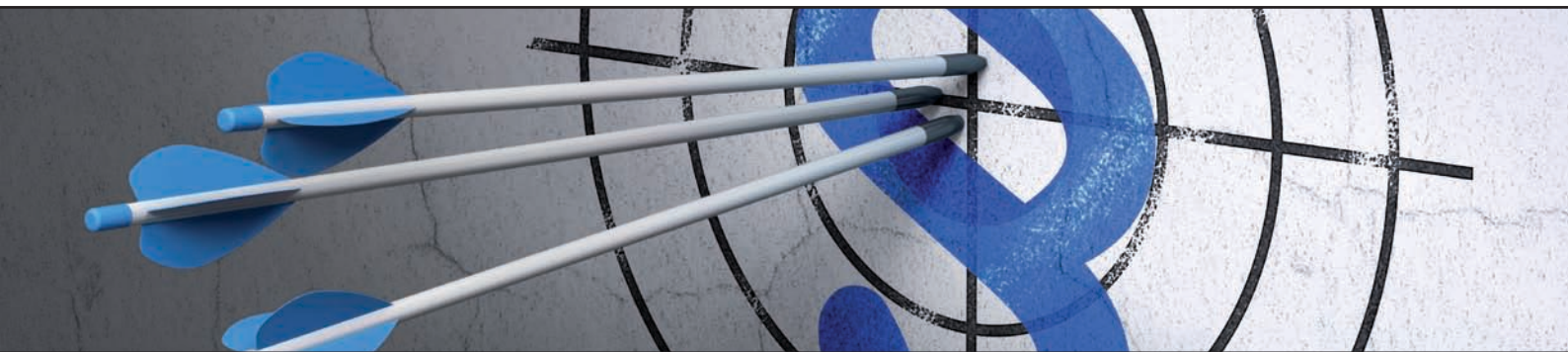
Právnická firma
roku 2012–2020



Obsah:

→ Compliance News

- Nový zákon o evidenci skutečných majitelů a korporátní compliance
- Compliance souvislosti povinného testování zaměstnanců
- Tax Compliance: Jaká je tržně obvyklá cena peněz?
- Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing) již v parlamentním projednávání
- Odborné akce z oblasti Governance-Risk-Compliance



→ Compliance News

Nový zákon o evidenci skutečných majitelů a korporátní compliance

Pavel Koukal
Rödl & Partner Praha

Jak jsme vás již informovali v našem speciálním vydání News, začátkem února byl vyhlášen nový zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů, který s účinností od 1. června 2021 podstatným způsobem změnil dosavadní právní úpravu evidence skutečných majitelů právnických osob včetně obchodních korporací a požadavků s tím spojených.

Tento nový zákon přitom představuje zásadní změnu i z pohledu korporátní a speciálně pak AML compliance, když se značným zpožděním provádí i pro Českou republiku transpozici takzvané 5. AML směrnice (EU) z roku 2018. Spolu s novým zákonem o evidenci skutečných majitelů byla současně přijata i velká novela stávajícího zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákon), která přináší řadu změn zejména z hlediska tak zvaných povinných osob podle § 2 zákona.

Výchozí a základní povinnosti pro obchodní společnosti zůstávají i podle nového zákona povinnost získávat a zaznamenávat úplné, přesné a aktuální údaje o svém skutečném majiteli, a to v rozsahu, který je nově vymezen v ustanovení § 13. Tento rozsah údajů je přitom o něco širší, než tomu bylo v dosavadní právní úpravě, a v tomto směru je proto stanovena i povinnost zajistit do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona, aby údaje odpovídaly všem novým zákonným požadavkům. Z hlediska vymezení skutečného majitele je přitom nová právní úprava podstatně obsáhlejší a složitější, když za skutečného majitele považuje každou fyzickou osobu, která je koncovým příjemcem nebo osobou s koncovým vlivem a tato kritéria pak dále rozvíjí a upřesňuje.

Zásadní změnu oproti dosavadní právní úpravě představuje veřejný přístup k údajům o skutečném majiteli. Podle nového zákona totiž Ministerstvo spravedlnosti jako správce informačního systému umožní komukoli na svých internetových stránkách získat z evidence skutečných majitelů částečný výpis platných údajů o skutečném majiteli právnické osoby, a to v rozsahu jména, státu bydliště, roku a měsíce narození, státního občanství, jakož i údaje o povaze postavení skutečného majitele a některé dalších vybrané údaje.

Skutečným přelomem je nová úprava takzvaných nesrovnalostí v evidenci skutečných majitelů a jejich právní následky. Pokud totiž bude mít jakýkoli orgán veřejné moci anebo za stanovených podmínek i jakákoli povinná osoba podle AML zákona důvodně za to, že zjistily nesrovnalost ohledně zápisu do evidence skutečných majitelů, tak to oznámí příslušnému soudu, který zahájí zvláštní řízení o nesrovnalosti.

Nový zákon upravuje právní následky nesrovnalosti v evidenci skutečných majitelů, které mohou mít zcela zásadní negativní dopad na fungování obchodních společností. Nejzávažnějším takovým následkem je skutečnost, že v případě, kdy skutečný majitel obchodní společnosti není zapsán v evidenci skutečných majitelů, nesmí tato společnost vyplatit podíl na prospěchu (zisku) jemu ani právnické osobě, jejíž je rovněž skutečným majitelem. Vedle toho nesmí obchodní společnost vyplatit podíl na prospěchu (zisku) také právnické osobě, jež nemá v evidenci skutečných majitelů zapsaného žádného skutečného majitele. A posledním z negativních následků nesrovnalostí v evidenci skutečných majitelů je, že pokud není skutečný majitel zapsán v evidenci skutečných majitelů, nesmí při rozhodování nejvyššího orgánu obchodní společnosti vykonávat hlasovací práva nebo rozhodovat

jako její jediný společník on ani právnická osoba, jejíž je rovněž skutečným majitelem.

Z pohledu korporátní compliance je další podstatnou změnou i ta skutečnost, že nový zákon o evidenci skutečných majitelů oproti dosavadní úpravě upravuje přestupky spojené s porušením povinností evidujících osob i skutečných majitelů včetně pokut za tyto přestupky. Za tyto přestupky lze uložit evidující osobě i některým dalším osobám pokutu do výše 500 tisíc korun, a to i opakovaně.

Kontakt pro další informace



JUDr. Pavel Koukal
advokát
Associate Partner
T +420 236 263 710
pavel.koukal@roedl.com

→ Compliance News

Compliance souvislosti povinného testování zaměstnanců

Pavlaína Vondráčková
Rödl & Partner Praha

V souvislosti se stále nekončící pandemií onemocnění Covid-19 se nově stalo pro obchodní společnosti jako zaměstnavatele velkým tématem a úkolem povinné testování zaměstnanců, a to na základě právních povinností stanovených mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 1. března 2021, čj. MZDR 47828/2020/MIN/KAN, ve znění pozdějších změn (Mimořádné opatření MZdr). S plněním těchto povinností jsou spojeny i významné compliance souvislosti, a to zejména v tom směru, že zaměstnavatelé zpracovávají osobní údaje svých zaměstnanců, kteří jsou osobně přítomni na pracovišti a musí v souvislosti s tím podstupovat v pravidelných termínech některý ze schválených testů na přítomnost viru SARS-CoV-2 v rámci ochrany před dalším rozšířením onemocnění Covid-19.

Ačkoliv jde z pohledu Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) o velmi závažnou činnost zpracování osobních údajů, která zahrnuje i zpracování zvláštní kategorie osobních údajů o zdravotním stavu zaměstnance (citlivý osobní údaj), tak Úřad pro ochranu osobních údajů k tomu prozatím vydal jen velmi stručné vyjádření z 5. března 2021.

V rámci povinného testování zaměstnanců přitom dochází k samostatné činnosti zpracování osobních údajů a zaměstnavatel je ohledně této činnosti zpracování povinen plnit všechny základní povinnosti správce osobních údajů, které mu ukládá GDPR.

V praxi to především znamená, že správce je v první řadě povinen plnit svou informační povinnost podle článků 13 a 14 GDPR, tedy po-

skytnout dotčeným subjektům údajů komplexní informace o účelu a právním základu (titulu) zpracování, způsobu a rozsahu zpracovávaných osobních údajů, jakož i o době uchovávání osobních údajů a právech subjektů údajů. K informační povinnosti zaměstnavatele jako správce ještě přistupují i další povinnosti, a to zejména povinnost vést samostatný záznam o činnosti zpracování podle článku 30 GDPR a povinnost provést potřebná opatření k zabezpečení zpracování osobních údajů (článek 32).

Právním základem (titulem) ke zpracování osobních údajů zaměstnanců ve smyslu článku 6 GDPR je ve vztahu ke shora uvedenému účelu zpracování právní titul podle článku 6 odst. 1) písm. c) Nařízení, tedy zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje (plnění právních povinností správce). Právní povinnosti správce vyplývají z Mimořádného opatření MZdr, vydaného na základě takzvaného pandemického zákona, a z dalších dotčených právních předpisů, kterými jsou zákon ochrany veřejného zdraví a zákoník práce.

Kontakt pro další informace



JUDr. Pavlaína Vondráčková, Ph.D.
advokátka
Associate Partner
T +420 236 163 710
pavlina.vondrackova@roedl.com



→ Compliance News

Tax Compliance: Jaká je tržně obvyklá cena peněz?

Martin Koldinský
Rödl & Partner Praha

Jednou z věcí, kterou musí vedení každé obchodní společnosti řešit, je zajištění dostatku finančních prostředků pro chod společnosti. K nejčastějším finančním zdrojům používaných v praxi přitom patří různé formy vnitroskupinového financování, a to zejména vnitroskupinové poskytování úvěrů.

Vnitroskupinové financování může přinášet značné úspory ve srovnání například s bankovním financováním a také být velmi efektivním a flexibilním zdrojem finančních prostředků. Je však potřeba myslet na to, že s touto formou financování ekonomické či investiční činnosti souvisí také celá řada úskalí.

Oblast vnitroskupinového financování byla celou řadu let na okraji zájmu české finanční správy. To se však již změnilo a pracovníci finančních úřadů se při daňových kontrolách stále častěji věnují právě kontrole úvěrových vztahů mezi spojenými osobami. Vzhledem k tomu, že v důsledku rostoucího schodku státního rozpočtu očekáváme dramatický nárůst daňových kontrol, je určitě dobré myslet právě i na tuto často opomíjenou oblast.

A v čem spočívá ono riziko? Nejčastěji jsou daňové subjekty vystaveny riziku, že správce daně při daňové kontrole shledá úrokovou sazbu jako příliš nízkou (v případě, kdy je účtováno o úrokových výnosech) či jako příliš vysokou (v případě úrokových nákladů). Krajní situací může být klasifikace úrokových nákladů jako daňově neúčinných. Ve všech těchto případech pak může dojít k úpravě základu daně a doměření daňové povinnosti (včetně příslušenství a souvisejících sankcí).

V každém případě jde primárně o to, zda je konstrukce dané transakce smysluplná a nastavena tak, jako by ji mezi sebou nastavily společnosti, které jsou na sobě zcela nezávislé. Standardně je cena za finanční prostředky vyjádřena ve formě úroku, tedy jako procentuální částka čerpaných prostředků splatná nejčasněji měsíčně či ročně. Na tom ve většině případů naleznou shodu jak daňové subjekty, tak správce daně. V čem se ale již shoda hledá obtížně je výše úrokové sazby, ze kterou si mezi sebou společnosti ze skupiny finanční prostředky poskytují.

Obecná poučka říká, že zisk je odměna za podstoupené riziko, což v případě vnitroskupinového financování platí dvojnásob – úroková sazba by měla být vyjádřením rizikovosti dlužníka (ve smyslu jeho schopnosti splatit své dluhy), času a charakteristiky finančního nástroje, za který je úrok hrazen. Všechny faktory, které mají na úrokovou sazbu vliv, by měly být průběžně analyzovány a v případě výrazných změn by měla být úroková sazba přepočítána. Na spojené osoby je v tomto ohledu kladen větší nárok a mají v podstatě povinnost, nikoli možnost takové změny reflektovat a úrokové sazby přepočítat. Především rizikovost dlužníka se může v aktuální „covidové“ situaci velmi dramaticky měnit v podstatě ze dne na den a spojené osoby by situaci svých skupinových dlužníků měly opravdu detailně sledovat.

Jaká je tedy tržně obvyklá cena peněz? Použitý způsob výpočtu musí vždy reflektovat aktuální situaci dlužníka a věřitele, rizikovost transakce a charakteristické rysy finančního nástroje, který je poskytován. V praxi se často setkáváme s tím, že je úroková sazba určena jako referenční

sazba (například PRIBOR či EURIBOR) plus riziková přírážka, přičemž by právě vazbou na referenční sazbu mělo být docíleno toho, že je v úrokové sazbě reflektován tržní vývoj. Tento předpoklad však v praxi platí jen velmi zřídka a i konstrukce úrokové sazby tímto způsobem může představovat zásadní riziko. Stejně tak již dávno neplatí, že je možné úrokovou sazbu nastavit s odkazem na indikativní nabídku financování od banky.

Výsledný výpočet úrokové sazby by měl být samozřejmě zvolen v závislosti na objemu dané transakce. V každém případě ale doporučujeme pečlivé dokumentování všech okolností, které ovlivňují danou transakci a mají vliv na související riziko. V případě významnějších objemů poskytovaných finančních prostředků formou vnitroskupinového financování pak určitě doporučujeme

vypracovat robustní analýzu postavenou na detailním výpočtu rizika souvisejícího s danou transakcí, které se následně zhmotní v úrokové sazbě. Jak se říká, štěstí přeje připraveným...

Kontakt pro další informace



Ing. Martin Koldinský
soudní znalec
Associate Partner
T +420 236 163 243
martin.koldinsky@roedl.com

→ Compliance News

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (whistleblowing) již v parlamentním projednávání

Pavel Koukal
Rödl & Partner Praha

Jak jsme již informovali v předchozím vydání našich Compliance News, v návaznosti na novou evropskou úpravu ochrany oznamovatelů protiprávního jednání (whistleblowing) již i v České republice významně pokročily přípravy nového zákona o ochraně oznamovatelů. V tomto směru byl mezitím vládou návrh zákona schválen a 9. února byl jako vládní návrh zákona o ochraně oznamovatelů předložen k projednání Poslanecké sněmovně. Spolu s tím byl předložen i související návrh změnového zákona, který počítá s dílčími změnami souvisejících právních předpisů, zejména občanského soudního řádu, zákona o inspekci práce a zákona o státní službě.

Základní parametry návrhu zákona o ochraně oznamovatelů zohledňují všechny požadavky, jak tyto vyplývají pro členské státy z výchozí Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, jež tvoří nový společný evropský rámec pro whistleblowing. Návrh českého zákona přitom nadále počítá v souladu s požadavkem Směrnice, že nabude účinnosti dnem 17. prosince 2021.

Již projednáváný návrh zákona o ochraně oznamovatelů zavádí oba druhy kanálů pro oznamování protiprávního jednání, které porušuje právní předpisy z vybraných oblastí zvýšeného

zájmu, a to jednak interní kanál (vnitřní oznamovací systém), které budou povinny zavést všechny, v zákoně uvedené povinné subjekty, tak i externí kanál pro oznamování, který má být zřízen jako samostatná organizační součást v rámci Ministerstva spravedlnosti.

Každý povinný subjekt podle zákona, kterým mimo jiné budou i všechny obchodní společnosti s 25 a více zaměstnanci, bude zavázán zavést vnitřní oznamovací systém, v jehož rámci je nutné zajistit účinnou ochranu oznamovatelů a některých dalších osob, které jsou s oznamovatelem anebo s jím učiněným oznámením spojené. Nejvýznamnějším nástrojem přitom v tomto směru bude zákaz jakýchkoli odvetných opatření, kterých by se zaměstnavatel vůči oznamovateli dopustil v souvislosti s jím podaným oznámením.

Ochrana podle zákona však bude oznamovatelům poskytnuta pouze v případě, že budou splněny zákonné podmínky. Jednou ze základních podmínek v tomto směru je skutečnost, že se oznámení svým obsahem týká některé z oblastí, které spadají do věcné působnosti zákona, například zadávání veřejných zakázek, dodržování pravidel hospodářské soutěže, poskytování finančních služeb a finančních produktů, ochrana živostního prostředí, ochrana spotřebitele, veřejné zdraví anebo ochrana osobních údajů a soukromí, jakož i bezpečnost sítí a informačních systémů.

Návrh zákona kromě jiného zahrnuje i úpravu přestupků, a to jak přestupků povinných subjektů, tak i dalších osob. Za nejzávažnější přestupky povinných subjektů bude možné uložit pokutu do výše 1 milionu korun nebo 5 procent z čistého obrátu dosaženého povinným subjektem za poslední ukončené účetní období.

O procesu projednávání a přijetí návrhu nového zákona o ochraně oznamovatelů vás budeme dále průběžně informovat. Již nyní je ale třeba se na nové povinnosti průběžně připravovat, neboť lhůta pro splnění povinnosti zavést vnitřní oznamovací systém je dle návrhu zákona stanovena jen do 31. března 2022.

Kontakt pro další informace



JUDr. Pavel Koukal
advokát
Associate Partner
T +420 236 263 710
pavel.koukal@roedl.com

→ Compliance News

Odborné akce z oblasti Governance-Risk-Compliance

Pro nejbližší měsíce do června roku 2021 pro vás připravujeme z jednotlivých oblastí Governance-Risk-Compliance následující odborné akce s těmito zajímavými tématy:

Duben 2021		Květen 2021	
7.	Whistleblowing v rámci vnitřního kontrolního systému	5.	Co nového v korporátní compliance (2021)
	Webinář Pořádá: Český institut interních auditorů Přednáší: Pavel Koukal		Webinář Pořádá: Rödl & Partner Praha ve spolupráci se Sdružením pro compliance a NNTB / FaceUp Technology Přednáší: Pavel Koukal, Juraj Szabó, Vladimír Valenta, Jan Sláma
8.	Corporate Compliance se zaměřením na prevenci trestní odpovědnosti právnických osob	15. 16.	Červen 2021
	Seminář online Pořádá: Verlag Dashöfer ve spolupráci s Rödl & Partner Praha Přednáší: Pavel Koukal		Specialista Corporate Compliance a Compliance Management systému
28.	Interní oznamování a ochrana oznamovatelů (whistleblowing)		Akademie online Pořádá: Verlag Dashöfer ve spolupráci s Rödl & Partner Praha Přednáší: Pavel Koukal
	Seminář online Pořádá: Verlag Dashöfer ve spolupráci s Rödl & Partner Praha Přednáší: Pavel Koukal		



http://www.roedl.net/cz/cz/akce/aktualni_akce.html

Impresum

COMPLIANCE NEWS ČESKÁ REPUBLIKA
VYDÁNÍ Č. 1/2021

Vydavatel:
Rödl & Partner Consulting, s.r.o.
Platněřská 2, 110 00 Praha 1
T +420 236 163 111
www.roedl.com/cz

Redakční rada:
Ing. Jana Švédová, JUDr. Pavel Koukal

Layout/Sazba:
Rödl & Partner

Tento newsletter je nezávaznou informační brožurou a slouží obecným informačním účelům. Nepředstavuje právní, daňové ani podnikové poradenství, jeho cílem není ani nahrazení individuálního poradenství. Při zpracování newsletteru se společnost Rödl & Partner snaží o maximální pečlivost, nemůže ale převzít odpovědnost za správnost, aktuálnost a úplnost informací. Protože se zde obsažené informace nezabývají konkrétními tématy jednotlivých fyzických nebo právnických osob, měl by si klient požadované informace vždy ověřit poradenskou zakázkou. Rödl & Partner nepřijímá odpovědnost za rozhodnutí, která čtenáři na základě článků newsletteru učiní. Naši poradci jsou Vám rádi k dispozici.

Veškerý obsah newsletterů zveřejněný na internetu včetně odborných informací je duševním vlastnictvím společnosti Rödl & Partner a je chráněn autorskými právy. Uživatelé mohou obsah newsletterů stahovat, tisknout nebo kopírovat pouze pro vlastní potřebu. Jakékoli změny, rozmnožování, šíření nebo sdělování tohoto obsahu nebo jeho částí veřejnosti, ať už online nebo offline, vyžadují předchozího písemného souhlasu společnosti Rödl & Partner.